

TOIMINTAOHJE

Synnytys ensihoidossa VSSHP:n alueella

Tässä julkisessa jakelussa olevasta ohjeesta on poistettu kuvat tekijänoikeuksiin liittyvien seikkojen vuoksi.

<p>Tilannearvio ja esitiedot</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ensisynnyttäjää / uudelleensynnyttäjää? - raskausviikot (ennenaikainen alle h37+0)? - onko kyseessä normaali raskaus / komplisoitu raskaus / äidin perussairaus? - kuinka kauan säännölliset kivuliaat supistukset ovat kestäneet? - onko jatkuvaa kivuliasta supistusta, johon liittyy verenvuoto - kyseessä voi olla istukan ennenaikainen irtoaminen eli hätätilanne - onko lapsivesi mennyt?
<p><i>Ehditäänkö sairaalaan?</i></p>	<p>Sairaalaan <u>ei</u> todennäköisesti ehditä, jos on kyseessä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uudelleensynnyttäjää - kipeät tiheät supistukset muutaman minuutin välein - selvä painontunne tai jo ponnistamisen tarve tai ulostamisen tarve
<p><i>Milloin kannattaa yrittää ehtiä sairaalaan?</i></p>	<p>Sairaalaan pyritään ehtimään, jos kyseessä on:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ennenaikainen synnytys - monisikiöraskaus - vastasyntyneellä odotettavissa ongelmia - emättimestä pilkottaa jalka tai käsi - napanuora tulee näkyviin: kohota sikiön tarjoutuvaa osaa emättimen kautta sormin ja mahdollisuuksien mukaan kuljetus sairaalaan lantio / alavartalo koholla sikiötä ylös nostaen <p>Synnyttäjän kuljetus kylkiasennossa, pyydä äitiä läähättämään ponnistustarpeen hillitsemiseksi.</p>
<p>Synnytyksen avustaminen</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rauhoita tilanne; synnytys on yleensä helppo ja lapsi syntyy itsestään. 2. Äiti puoli-istuvaan asentoon tukevalle, puhtaalle alustalle. 3. Äiti ponnistaa jalat koukussa harallaan. 4. Jos synnytys tapahtuu autossa, aseta äiti niin, että voit auttaa häntä hänen oikealta puoleltaan; ambulanssissa äidin jalat auton etuosaan päin. 5. Äidin pakaroiden alle vaippa tai pyyhkeitä. 6. Pese kädet (tai autossa desinfioi), käytä hanskoja; steriili ei tarvitse olla. 7. Avaa synnytyspakkaus tai ota puhtaita liinoja, crilet ja saksit napanuoran katkaisua varten ja napaklippi.

	<p>Kehota äitiä ponnistamaan supistuksen aikana. Kun päälaki näkyy emätinaukossa, pidä kättä tarjoutuvaa osaa vasten estääksesi liian nopean synnytyksen ja repeämät.</p> <p>Pään synnyttyä tarkista, onko napanuora kaulan ympärillä. Vapauta napanuora varovasti lapsen pään yli. Seuraavan supistuksen aikana auta vauvan hartiat ulos.</p> <p>Jos vauvan hartiat eivät synny, nosta äidin lonkat maksimaaliseen fleksioon ja tarvittaessa pumpppaa jalkoja fleksiosta ekstensioon ja avusta samalla lasta ulos. Elleivät hartiat synny, avustaja painaa vauvan hartiaa äidin selkärankaan kohden symfyysin yläpuolelta.</p>
Perätilasynnytys	<p>Jos lapsi on perätilassa ja synnytys on nopea, hartiat syntyvät yleensä itsestään. Älä koske lapseen ennen kuin lapaluut ovat syntyneet, jotta vauva ei nostaisi käsiä ylös. Jos hartiat eivät synny itsestään, tartu lapsen lantioon (Kuva 4):</p> <ul style="list-style-type: none"> - vedä vauvaa alas supistuksen aikana ja kierrä vauvan ylähartiaa symfyysia kohti, jolloin ylähartia syntyy - nosta tarvittaessa vauvan vartaloa ylöspäin, jolloin alahartia syntyy tai kierrä vauvaa 180 astetta, jolloin hartia syntyy. <p>Perätilalapsen pään ulosautto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aseta lapsi hajareisin vasemmalle kädelle - tartu yläleukaan vetäen sormilla lapsen päätä fleksioon - vedä lasta alaspäin ja nosta samalla vauvan selkää äidin vatsaa kohti - tarvittaessa avustaja voi painaa symfyysin päältä
Lapsen synnyttyä	<ul style="list-style-type: none"> - kuivaa lapsi - tarkista ilmatiet, laita äidin rinnalle peiton alle, pidä lapsi lämpimänä - lypsä napanuorasta verta lapseen päin 4 kertaa, sulje napanuora klipsillä, langalla tai suonipuristimella, jätä lapsen puolelle 10 cm napanuoraa - anna äidille 5ky oksitosiinia im/iv <p>Jos vuoto runsasta/istukka ei irtoa</p> <ul style="list-style-type: none"> - purista kohtua vatsanpeitteiden päältä - anna uusi oksitosiiniannos (mikäli saatavilla, ja/tai anna lapsen imeä äidin rintaa oksitosiinierityksen stimuloimiseksi) - anna traneksaamihappo 1 g iv - massiivivuodossa noudatetaan ensihoidon massiivivuodon protokollaa (Verituotteiden käyttö ensihoidossa VSSH:n alueella).